

Załącznik do:

Uchwały Nr XIII/104/2016

Rady Powiatu Tureckiego

z dnia 4 lutego 2016r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE TURECKIM
NA LATA 2016 – 2025**

STYCZEŃ 2016

SPIIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	2
II.	PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TURECKIM NA LATA 2016 – 2025	3
III.	PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TURECKIM	7
	1. Charakterystyka powiatu	7
	2. Osoby niepełnosprawne w Powiecie Tureckim	8
IV.	STAN STRUKTURY POMOCOWEJ	18
V.	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	33
VI.	PROJEKTY ZREALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH w latach 2012 – 2014	38
VII.	CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ	48
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU	50
IX.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	51
X.	MONITORING I EWALUACJA	51
XI.	PODSUMOWANIE	52

I. WPROWADZENIE.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025 jest dokumentem, który zakłada kontynuację zadań realizowanych na terenie powiatu tureckiego na rzecz osób niepełnosprawnych zmierzających do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspokajania ich potrzeb we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym, wytyczonych w latach poprzednich Powiatowym Programem Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na latach 2007 – 2015.

Założeniem Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025, zwanego dalej „Programem” jest:

- wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych,
- doskonalenie systemu zapewniającego możliwości pełnej społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- stworzenie systemu pomocy rodzinom osób niepełnosprawnych,
- stworzenie równych szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- zapewnienie kontroli przestrzegania prawa wobec osób niepełnosprawnych,
- stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do udziału w różnych formach życia społecznego.

Podstawą do opracowania Programu jest art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który zobowiązuje powiat do opracowania programu na rzecz osób niepełnosprawnych:

- rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- rehabilitacji społecznej,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Niniejszy Program wyznacza kierunki działań, jakie należałoby zrealizować w zakresie aktywnej polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych, zmierzającej do pełnej integracji osób niepełnosprawnych z lokalną pełnosprawną społecznością, do zapewnienia i uznania prawa do samodzielnego i niezależnego życia oraz do równego korzystania z praw i obowiązków przyznanych wszystkim obywatelom, bez względu na stan zdrowia, dyspozycje psychiczne i fizyczne. Ponadto Program ten stanowi podstawę do opracowywania, uzyskania dodatkowych środków finansowych i realizacji różnych programów i projektów na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych i ich najbliższego otoczenia.

II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TURECKIM NA LATA 2016 – 2025.

Sytuacja osób niepełnosprawnych regulowana jest przez wiele aktów prawa międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego, wśród których warto wymienić:

- 1) Deklaracja Praw Osób Niepełnosprawnych, która została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych uchwałą Nr 2856 (XXVI) w dniu 9 grudnia 1975r.
- 2) Światowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych przyjęty rezolucją nr 37/52 Zgromadzenia ONZ w dniu 22 grudnia 1993r.
- 3) Standardowe zasady wyrównywania szans osób niepełnosprawnych przyjęte na 48 sesji Zgromadzenia ONZ, które są obecnie jednym z podstawowych dokumentów dotyczących praw osób niepełnosprawnych, celem jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym takich samych praw, jakie mają inni obywatele. Standardowe Zasady są znakomitym narzędziem do budowania polityki w zakresie niepełnosprawności. Szwedzka organizacja osób niepełnosprawnych opracowała metody określone mianem AGENDA 22, służące do opracowania polityki na rzecz osób niepełnosprawnych oparte o Standardowe Zasady. Metody oparte o Standardowe Zasady wyznaczają:
  - a) wykorzystanie 22 Zasad jako struktury,
  - b) ścisłą współpracę władz lokalnych i organizacji osób niepełnosprawnych przy opracowywaniu planu,
  - c) oparcie planu o przegląd dotychczasowych działań realizowanych w społeczności, skonfrontowanych ze Standardowymi Zasadami oraz wykaz potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie służb i usług socjalnych,
  - d) opracowanie planu zawierającego konkretny opis rozwiązań, które mają być przedsięwzięte.
- 4) Wspólnota Europejska przedstawiła ogólną strategię działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w Komunikacie Komisji Europejskiej z 1996r. w sprawie równych szans osób z niepełnosprawnością pn. „Nowa strategia Wspólnoty Europejskiej w odniesieniu do osób niepełnosprawnych”, wsparty po kilku miesiącach Uchwałą Rady i Przedstawicieli Państw Członkowskich (97/C 12/01). Kamieniem milowym w polityce Unii wobec niepełnosprawnych było podpisanie w 1997r. Traktatu Amsterdamskiego. Był on pierwszym Traktatem, w którym Unia odniosła się bezpośrednio do kwestii niepełnosprawności. Nałożono w nim obowiązek przeciwdziałania dyskryminacji osób niepełnosprawnych.
- 5) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku w dniu 13 grudnia 2006r., a przyjęta dokumentem ratyfikacyjnym podpisanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 września 2012r.

Powyższe dokumenty stanowiące kanwę międzynarodowych aktów prawnych odnoszących się do spraw i problemów osób niepełnosprawnych podkreślają przede wszystkim potrzebę zapewnienia osobom niepełnosprawnym tych samych szans, co pozostałym pełnosprawnym obywatelom, udziału w życiu społecznym. Niepełnosprawni posiadają te same prawa, co wszyscy inni obywatele. W rzeczywistości jednak napotykają oni zbyt wiele przeszkód, by mogli z tych praw korzystać w pełni. Zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym równych praw wymaga z jednej strony przeciwdziałania ich dyskryminacji, a z drugiej stworzenia mechanizmów wyrównywania szans i warunków korzystania z przysługujących im praw.

Na gruncie prawa krajowego podstawowymi dokumentami regulującymi kwestie praw osób niepełnosprawnych są:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, która w art. 32 wyraża zasadę równości: „wszyscy są wobec prawa równi i że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny”, natomiast w art. 68 ust. 3 i art. 69 nakłada na władze publiczne obowiązek zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej i udzielenia pomocy osobom niepełnosprawnym w zabezpieczeniu ich egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.
- 2) Karta Praw Osób Niepełnosprawnych uchwalona w dniu 1 sierpnia 1997r., która mówi, „że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajnymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji”. Oznacza to w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:
  - a) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
  - b) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
  - c) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
  - d) nauki w szkołach wspólnie ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
  - e) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
  - f) pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa i pośrednictwa zawodowego, a gdy niepełnosprawność i stan

zdrowia tego wymaga – prawa do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,

- g) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
- h) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
  - dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
  - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
  - dostępu do informacji,
  - możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- i) posiadania samorządowej reprezentacji swojego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- j) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym, która nałożyła na powiat szereg zadań, min.: wspieranie osób niepełnosprawnych.

4) Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997r. Przepisy tej ustawy dotyczą procedur orzekania o niepełnosprawności oraz określają jej rodzaje. Stanowią o kwestii rehabilitacji osób niepełnosprawnych, mówią o ich uprawnieniach, określają szczególne obowiązki i uprawnienia pracodawców w związku z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także definiują zakłady pracy chronionej i zakłady aktywności zawodowej. Przepisy ustawy wymieniają również zadania i określają organizację służb działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz stanowią o kwestiach szkolenia osób niepełnosprawnych.

Instytucją działającą na mocy ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będący funduszem celowym, przeznaczającym swoje środki na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz ich zatrudnianie. Środki PFRON przeznaczone są m.in. na:

- a) rekompensatę pracodawcą chronionego i otwartego rynku pracy podwyższonych kosztów związanych z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych (dofinansowanie do wynagrodzeń),
- b) refundację pracodawcom kosztów przystosowania i wyposażenia miejsc pracy osób niepełnosprawnych,
- c) dofinansowanie tworzenia i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej,

- d) zlecenie organizacjom pozarządowym i fundacjom realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- e) współfinansowanie projektów systemowych realizowanych ze środków pomocowych Unii Europejskiej,
- f) wspieranie indywidualnych osób niepełnosprawnych poprzez:
  - udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
  - refundację składek na ubezpieczenie społeczne dla osób prowadzących działalność gospodarczą, niepełnosprawnych rolników oraz rolników zobowiązanych do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika,
  - dofinansowanie: likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych oraz turnusów rehabilitacyjnych,
  - finansowanie aktywnych instrumentów rynku pracy dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy (szkolenia, staże, itp.),
  - programy PFRON.

Założenia Programu są zgodne z celami określonymi w dokumencie strategicznym obowiązującym na poziomie regionalnym, którym jest Strategia Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku będąca integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wśród zaplanowanych celów operacyjnych i zadań na rzecz osób niepełnosprawnych zawarto w dokumencie następujące:

- 1) usuwanie i/lub ograniczanie barier społecznych i architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osób z ograniczeniem sprawności,
- 2) aktywizacja zawodowa niepełnosprawnych,
- 3) rozwój infrastruktury i zasobów społecznych sprzyjających zaradności i samodzielności osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, tworzenie warunków i poszerzanie możliwości edukacyjnych dla osób z ograniczeniem sprawności,
- 4) rozwijanie zintegrowanej infrastruktury instytucjonalnej wspomagającej przygotowanie programów na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 5) rozwijanie programów służących utrzymaniu kondycji psychofizycznej oraz wzmacniających efekty rehabilitacji osób z ograniczeniem sprawności,
- 6) poszerzenie zakresu usług zdrowotnych/rehabilitacyjnych dla osób z ograniczeniem sprawności komplementarnych i/lub dodatkowych w stosunku do wolumenu świadczeń powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego,

- 7) pomiar i eliminowanie barier społecznych generujących wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych,
- 8) budowa systemu efektywnego poradnictwa i aktywizacji zawodowej dla osób z ograniczeniem sprawności,
- 9) przeciwdziałanie aktom kryminalnym skierowanym przeciwko osobom z ograniczeniem sprawności,
- 10) ochrona bezpieczeństwa niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania i w przestrzeni publicznej,
- 11) poszerzanie aktywności obywatelskiej i udziału osób niepełnosprawnych w życiu społeczności.

Ponadto Program jest zgodny z założeniami Powiatowej Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025. Jednym z celów strategicznych strategii jest: skuteczne wsparcie najbardziej potrzebujących mieszkańców powiatu, w tym poprawa warunków życiowych osób niepełnosprawnych. Zapis ten daje umocowanie do opracowania Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025.

W obecnie opracowanym Programie wybór kolejnych przedsięwzięć, czy też zadań do realizacji będzie uwzględniał lokalną specyfikę zarówno w zakresie niepełnosprawności mieszkańców na terenie powiatu, jak też wychodził będzie naprzeciw nowym problemom niesionym przez zmiany, które dokonują się w różnych dziedzinach naszego życia.

W tworzeniu Programu aktywnie udział wzięły samorządy lokalne i organizacje pozarządowe diagnozując swoje środowiska i określając potrzeby w tym zakresie biorąc pod uwagę specyfikę danej społeczności lokalnej. Czas realizacji programu, czyli lata 2016 – 2025 to okres dalszego wdrażania w powiecie strategii działań na rzecz osób niepełnosprawnych zainicjowany wcześniejszymi działaniami.

III. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE TURECKIM.

1. Charakterystyka powiatu.

Powiat Turecki położony jest w wschodniej Wielkopolsce. Graniczy z powiatami: kolskim, konińskim, kaliskim, leżącymi w obrębie województwa wielkopolskiego oraz z powiatem sieradzkim i poddębickim z województwa łódzkiego. Zajmuje powierzchnię 929,3 km². Swym zasięgiem obejmuje 9 gmin, w tym 6 gmin wiejskich (Brudzew, Malanów, Przykona, Turek, Kawęczyn, Władysławów), dwie gminy miejsko – wiejskie (Dobra i Tuliszków) oraz jedną gminę miejską (Turek). Liczba ludności powiatu tureckiego wynosi około 80 tys. mieszkańców, z czego najwięcej mieszkańców ma miasto Turek, natomiast najmniejszą populacją charakteryzuje się gmina Przykona.

Na dzień 30 czerwca 2015r. (według danych z gmin) ludność powiatu liczyła ogółem 84 452 osoby. Stolicą Powiatu jest Turek, miasto liczące około 28 tys. mieszkańców.

Przez Turek przechodzą główne szlaki komunikacyjne, prowadzące do Poznania, Konina, Koła, Łodzi, Sieradza i Kalisza.

Oblicze powiatu kształtowane jest przez działający tu przemysł paliwowo – energetyczny, związany z funkcjonowaniem Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” S.A. i Elektrowni „Adamów”, wchodzącej w skład Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów – Konin S.A. Wyżej wymienione gałęzie stanowią bazę przemysłową dla całego powiatu. Równie ważną branżą wpływającą na rozwój gospodarczy regionu jest przemysł tekstylny, którego historia sięga XIX wieku. Do dzisiaj funkcjonują w Turku Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Miranda” S.A., będące spadkobiercą tradycji tkackich. Obok powstałego przemysłu energetycznego i tekstylnego na rynku powiatu tureckiego znaczącą rolę odgrywają takie zakłady jak: „PROFIM” (branża meblarska – produkcja), ELEKTROKABEL, „STOLTUR”, Mleczarnia „TUREK” (produkcja wyrobów mlecznych), ANDREWEX (branża przemysł drzewny i papierniczy), Union Knopf (produkcja dodatków odzieżowych i uchwytów meblowych), PSS Społem (branża spożywcze artykuły – detal), BR HOLLAND (branża metalowa – produkcja i usługi), SINTUR (branża: projektowanie, produkcja, sprzedaż, serwis podzespołów elektrotechnicznych i elektronicznych, wyrobów elektronicznych kompletnych).

2. Osoby niepełnosprawne w Powiecie Tureckim – dane statystyczne.

Jak dotychczas nie ma wiarygodnych, miarodajnych i przede wszystkim jednolitych źródeł informacji o ilości osób niepełnosprawnych na terenie powiatu tureckiego. Bazy różnych instytucji, które posiadają dane ewidencyjne osób niepełnosprawnych nie zazębiają się. Tak więc brak jest możliwości oceny faktycznej ilości osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie powiatu tureckiego, dlatego też w niniejszej diagnozie przedstawiana liczba niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu opiera się na informacjach z:

1. Organów orzekających i opiniujących:
  - 1) Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
  - 2) Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Turku.
2. Jednostek pomocy społecznej:
  - 1) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku,
  - 2) Terenowych ośrodków pomocy społecznej.
3. Powiatowego Urzędu Pracy w Turku.
4. Placówek oświatowych o zasięgu powiatowym.

1) Osoby niepełnosprawne według organów orzekających i opiniujących:

a) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie:

– Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności:

Przyczyny niepełnosprawności	Lata			Ogółem
	2012	2013	2014	
01-U – upośledzenia umysłowe	42	39	31	112
02-P – choroby psychiczne	203	165	163	531
03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	90	86	95	271
04-O – upośledzenia narządu wzroku	52	53	60	165
05-R – upośledzenia narządu ruchu	346	393	441	1180
06-E – epilepsja	20	19	20	59
07-S – choroby układu oddechowego i krążenia	268	253	263	784
08-T – choroby układu pokarmowego	53	47	61	161
09-M – choroby układu moczowo – pęciowego	52	43	59	154
10-N – choroby neurologiczne	114	109	105	328
11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	130	152	173	455
12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe	6	11	18	35
RAZEM	1376	1370	1489	4235

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie

– Liczba wydanych orzeczeń według stopnia niepełnosprawności:

Stopień niepełnosprawności	Lata			Ogółem
	2012	2013	2014	
Znaczny	426	379	387	1192
Umiarkowany	628	680	680	1988
Lekki	165	159	254	578
Orzeczenia osób poniżej 16 roku życia	157	152	168	477
RAZEM	1376	1370	1489	4235

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie

– Liczba wydanych orzeczeń według wieku:

Wiek osób niepełnosprawnych	Lata			Ogółem
	2012	2013	2014	
0 – 3	50	34	41	125
4 – 7	40	41	44	125
8 – 16	67	77	83	227
16 – 25	132	127	145	404
26 – 40	172	201	175	548
41 – 60	552	566	627	1745
60 i więcej	363	324	374	1061
RAZEM	1376	1370	1489	4235

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie

– Liczba wydanych orzeczeń według wykształcenia:

Wykształcenie osób niepełnosprawnych	Lata			Ogółem
	2012	2013	2014	
Mniej niż podstawowe	67	45	35	147
Podstawowe	417	371	403	1191
Zasadnicze	350	374	427	1151
Średnie	306	326	356	988
Wyższe	79	102	100	281
RAZEM	1219	1218	1321	3758

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie

Z powyższych danych wynika, iż na przestrzeni lat 2012 – 2014 nastąpił nieznaczny wzrost wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (1376 orzeczeń w 2012r., 1370 w 2013r. i 1489 orzeczeń w 2014r.).

Analizując dane dotyczące osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem przyczyn, z powodu których zostały wydane orzeczenia stwierdzające niepełnosprawność najliczniejszą grupę stanowią dysfunkcje narządu ruchu (27,9% ogółu wydanych orzeczeń) – których najwięcej wydanych zostało w 2014r. (441), dalej choroby układu oddechowego i krążenia (18,5% ogółu wydanych orzeczeń) – najwięcej wydanych w 2012r. (268), choroby psychiczne (12,5% ogółu wydanych orzeczeń) – najwięcej orzeczeń wydanych w 2012r.

Najliczniejszą grupę osób niepełnosprawnych stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (46,9% ogółu wydanych orzeczeń), gdzie od 2012r. widzimy tendencję rosnącą w wydawaniu orzeczeń w tym stopniu (2012r. – 628 orzeczeń, 2013r. i 2014r. – 680).

W zakresie wieku osób, którym wydawane są orzeczenia najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 41 – 60 lat (41,2% ogółu liczby osób niepełnosprawnych) z wykształceniem podstawowym (31,7% ogółu liczby osób niepełnosprawnych).

Ze sprawozdań Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie wynika, iż najczęstszymi celami ubiegania się o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności są: odpowiednie zatrudnienie, zasiłek pielęgnacyjny, korzystanie z karty parkingowej, konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

W świetle przedstawionych powyżej danych wynika, iż na terenie naszego powiatu dominującą grupę stanowią osoby niepełnosprawne z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (stanowią 46,9% ogółu liczby osób niepełnosprawnych), z dysfunkcją narządu ruchu (stanowią 27,9% ogółu liczby osób niepełnosprawnych), w wieku 41 – 60 lat (stanowią 41,2% ogółu liczby osób niepełnosprawnych) oraz z wykształceniem podstawowym (stanowią 31,7% ogółu liczby osób niepełnosprawnych).

b) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Turku:

Celem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Turku jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, prowadzenie profilaktyki zaburzeń rozwojowych dziecka wspomaganie jego rozwoju i efektywność uczenia się, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Poradnia realizuje zadania w szczególności przez: diagnozowanie, opiniowanie, działalność terapeutyczną, prowadzenie grup wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencję kryzysową, działalność profilaktyczną, poradnictwo, konsultacje, działalność informacyjno-szkoleniową. W kompetencjach poradni jest również wydawanie stosownych orzeczeń dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie wymagającej stosowania specjalnej organizacji nauki oraz metod pracy.

Strukturę i liczbę wydanych orzeczeń i opinii na przestrzeni lat 2012 – 2014 przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj i cel orzeczenia	Kobiety			Razem	Mężczyźni			Razem	Ogółem
	2012	2013	2014		2012	2013	2014		
Orzeczenia do nauczania indywidualnego	35	38	42	115	45	43	56	144	259
Niesłyszących i słabo słyszących	3	4	7	14	3	7	4	14	28
Niewidomych i słabo widzących	3	5	2	10	5	4	7	16	26
Niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją	4	6	2	12	6	8	9	23	35
W stopniu lekkim	18	12	14	44	23	28	20	71	115
W stopniu umiarkowanym lub znacznym	16	15	5	36	13	18	11	42	78
W stopniu głębokim (zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze)	1	2	1	4	2	-	-	2	6
Autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2	2	1	5	7	10	3	20	25
Z niepełnosprawnością sprzężoną	3	9	1	13	7	8	5	20	33
Zagrożonych niedostosowaniem społecznym	1	2	1	4	7	5	5	17	21
Orzeczenia o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego	4	4	2	10	5	5	5	15	25
RAZEM	90	99	78	267	123	136	125	384	651
Rodzaj i cel opinii									
Opinie wczesne wspomaganie rozwoju	5	11	1	17	7	11	3	21	38
RAZEM	95	110	79	284	130	147	128	405	689

Źródło: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Turku

We wszystkich analizowanych latach największy udział w ogólnej liczbie wydanych orzeczeń stanowią orzeczenia do nauczania indywidualnego (39,8%).

2) Osoby niepełnosprawne według jednostek pomocy społecznej:**a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku:**

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności:

Przedmiot dofinansowania	2012				2013				2014				Razem
	DM	L	U	Z	DM	L	U	Z	DM	L	U	Z	
Turnus rehabilitacyjny	60	12	123	116	62	6	150	100	56	9	196	134	1024
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	44	59	83	89	49	9	87	157	42	15	89	147	870
Likwidacja barier architektonicznych	4	-	16	32	4	-	12	25	2	-	17	30	142
Likwidacja barier technicznych	1	-	-	4	1	-	-	4	1	-	-	7	18
Likwidacja barier w komunikowaniu się	20	2	23	13	7	-	7	9	-	-	1	-	82
Sprzęt rehabilitacyjny	1	-	2	1	2	-	2	-	2	-	2	5	17
Program Aktywny Samorząd	2	-	3	5	1	-	30	21	-	-	22	14	98
RAZEM	132	73	250	260	126	15	288	316	103	24	327	337	2251

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku

Oznaczenia: DM – orzeczenia o niepełnosprawności (dzieci i młodzież), L – lekki stopień niepełnosprawności, U – umiarkowany stopień niepełnosprawności, Z – znaczny stopień niepełnosprawności.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i tym samym dysponuje środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli, na przestrzeni lat 2012 – 2014, największym zainteresowaniem cieszyło się dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym (od 2012r. następował wzrost korzystania z tej formy wsparcia: 2012r. – 311 wniosków, 2013r. – 318 wniosków i 2014r. – 395 wniosków), w tym również warto zaznaczyć, iż w każdym badanym roku dominują osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Na drugim miejscu znajdowało się korzystanie z dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, na które najwięcej wniosków wpłynęło w 2013r. – 302 (w 2012r. – 275 wniosków, a w 2014r. – 293 wnioski).

b) Terenowe ośrodki pomocy społecznej:

– Liczba osób korzystających z różnych form pomocy społecznej:

Gmina	2012			2013			2014			Ogółem
	K	M	Razem	K	M	Razem	K	M	Razem	
Miejska Turek	739	599	1338	742	572	1314	730	573	1303	3955
Władysławów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brudzew	219	76	295	217	85	302	208	80	288	885
Turek	613	382	995	789	436	1225	941	563	1504	3724
Przykona	-	-	-	-	-	-	116	36	152	152
Małanów	480	441	921	533	560	1093	620	604	1224	3238
Tuliszków	280	105	385	300	92	392	252	95	347	1124
Dobra	318	319	637	355	341	696	324	320	644	1977
Kawęczyn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	2649	1922	4571	2936	2086	5022	3191	2271	5462	15 055

Źródło: Gminy Powiatu Tureckiego / Terenowe Ośrodki Pomocy Społecznej

– Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z różnych form pomocy społecznej:

Gmina	2012			2013			2014			Ogółem
	K	M	Razem	K	M	Razem	K	M	Razem	
Miejska Turek	343	599	942	379	572	951	382	573	955	2848
Władysławów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brudzew	24	29	53	25	36	61	27	32	59	173
Turek	9	6	15	20	10	30	20	10	30	75
Przykona	-	28	28	20	9	29	30	4	34	91
Malanów	46	49	95	51	63	114	49	54	103	312
Tuliszków	41	30	71	47	24	71	47	36	83	225
Dobra	5	-	5	5	2	7	3	1	4	16
Kawęczyn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	468	741	1209	547	716	1263	558	710	1268	3740

Źródło: Gminy Powiatu Tureckiego / Terenowe Ośrodki Pomocy Społecznej

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych osoby niepełnosprawne korzystające z pomocy społecznej stanowią 24,8% ogółu liczby osób korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni trzech badanych lat. Ponadto od 2012r. zauważyć można wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, w tym również osób niepełnosprawnych. W zakresie korzystania przez mieszkańców gmin z pomocy społecznej, na przestrzeni trzech wskazanych lat, dominowały kobiety, co nie przedkłada się na korzystanie z pomocy społecznej przez osoby niepełnosprawne, gdzie dominowali mężczyźni.

3) Osoby niepełnosprawne na rynku pracy – Powiatowy Urząd Pracy w Turku:

– Liczba osób niepełnosprawnych według statusu na rynku pracy:

	Bezrobotni zarejestrowani				Bezrobotni wyrejestrowani				Ogółem
	2012	2013	2014	Ogółem	2012	2013	2014	Ogółem	
Kobiety	132	156	160	448	49	61	73	183	
Mężczyźni	130	145	123	398	46	55	61	162	
Razem	262	301	283	846	95	116	134	345	

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Turku

– Liczba osób niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności:

	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem
	2012	2013	2014	Razem	2012	2013	2014	Razem	
Lekki	42	44	39	125	44	48	42	134	259
Umiarkowany	51	59	49	159	35	35	24	94	253
Znaczny	5	7	4	16	1	3	2	6	22
Razem	98	110	92	300	80	86	68	234	534

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Turku

– Liczba osób niepełnosprawnych według wieku:

	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem
	2012	2013	2014	Razem	2012	2013	2014	Razem	
18 – 24	10	4	2	16	5	7	6	18	34
25 – 34	16	22	15	53	16	17	10	43	96
35 – 44	25	25	20	70	72	75	58	205	275
45 – 54	32	41	33	106	-	-	-	-	106
55 – 60	15	18	22	55	16	21	20	57	112
60 i więcej	-	-	-	-	3	7	7	17	17
Razem	98	110	92	300	112	127	101	340	640

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Turku

– Liczba osób niepełnosprawnych według wykształcenia:

	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem
	2012	2013	2014	Razem	2012	2013	2014	Razem	
Wyższe	7	9	8	24	4	3	3	10	34
Policealne i średnie zawodowe	35	33	26	94	14	20	13	47	141
Średnie ogólnokształcące	10	16	11	37	5	2	1	8	45
Zasadnicze zawodowe	22	28	21	71	24	28	24	76	147
Podstawowe i niepełne podstawowe	24	24	26	74	33	33	27	93	167
Razem	98	110	92	300	80	86	68	234	534

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Turku

Analizując dane dotyczące bezrobotnych osób niepełnosprawnych w latach 2012 – 2014 widoczna była tendencja wzrostowa osób zarejestrowanych w stosunku do wyrejestrowanych, gdzie w obu przypadkach przewagę stanowiły kobiety (846 osób zarejestrowanych, w tym 448 kobiet a 345 wyrejestrowanych, w tym 183 kobiety). Wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych dominowały osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (stanowiły 57,3% ogółu bezrobotnych osób niepełnosprawnych), w tym głównie kobiety, które stanowiły 43,1% ogółu osób niepełnosprawnych.

Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy i szans na jej znalezienie jest z pewnością poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego. W świetle uzyskanych danych najliczniejszą grupę wśród ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i niepełnym (31,3% ogółu liczby osób niepełnosprawnych), z przewagą mężczyzn (43,8%), wśród których od 2012r. zanotowany został niewielki spadek (2012r. i 2013r. – 33 osoby, a 2014r. – 27 osób), natomiast po stronie kobiet niewielki wzrost (2012r. i 2013r. – 24 osoby, a w 2014r. – 26 osób). Według wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne w przedziale 35 – 44 (43% ogółu liczby osób niepełnosprawnych), a więc osoby w wieku produkcyjnym, gdzie na przestrzeni trzech analizowanych lat zaobserwowano tendencję malejącą (2012r. – 97 osób, 2013r. – 100, a w 2014r. – 78 osób).

4) Edukacja osób niepełnosprawnych – szkolnictwo na poziomie powiatu:

Do szkół Powiatu Tureckiego młodzież uczęszcza do klas ogólnodostępnych na poziomie podstawowym i ponadgimnazjalnym, do których zaliczają się:

a) I Liceum Ogólnokształcące w Turku (ul. Kościuszki 4):

Liceum prowadzi działalność edukacyjną dla uczniów powiatu tureckiego i powiatów ościennych. W 2015r. w budynku A została dostosowana toaleta uczniowska do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto w szkole zamontowana jest winda przyścienna ułatwiająca osobom niepełnosprawnym poruszanie się i komunikowanie pomiędzy kondygnacjami budynku.

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 do liceum uczęszczało łącznie 35 niepełnosprawnych uczniów z czego najwięcej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i ze znaczą przewagą kobiet, z terenów wiejskich. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Rok	Kobiety			Razem	Mężczyźni			Razem	Ogółem
	lekki	umiarkowany	znaczny		lekki	umiarkowany	znaczny		
2012	1	7	-	8	-	2	2	4	12
2013	1	9	1	11	1	2	1	4	15
2014	-	5	1	6	1	1	-	2	8
RAZEM	2	21	2	25	2	5	3	10	35

Źródło: I Liceum Ogólnokształcące w Turku

b) Zespół Szkół Technicznych w Turku (ul. Milewskiego 3B):

Podjmuje niezbędne działania w celu tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły i jej rozwoju organizacyjnego. Działania, o których mowa, dotyczą:

- efektów w zakresie kształcenia, wychowania i opieki oraz realizacji celów i zadań statutowych,
- organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki,
- tworzenia warunków do rozwoju i aktywności uczniów,
- współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym,
- zarządzania szkołą.

Ponadto szkoła:

- umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa maturalnego, a także dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- umożliwia absolwentom dokonanie świadomego wyboru kierunku dalszego kształcenia lub wykonywania wybranego zawodu,
- kształtuje środowisko wychowawcze sprzyjające realizowaniu celów i zasad określonych w ustawie, stosownie do warunków szkoły i wieku uczniów,
- organizuje naukę religii na zasadach określonych odrębnymi przepisami,
- sprawuje opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb i możliwości szkoły,
- upowszechnia wiedzę ekologiczną wśród młodzieży oraz kształtuje właściwe postawy wobec problemów ochrony środowiska,
- umożliwia rozwój samorządnych form działalności młodzieży.
- zapewnia podtrzymanie kultury i tradycji regionalnej,
- utrzymuje prozdrowotne warunki nauki i pracy ucznia i nauczyciela,
- umożliwia uzupełnienie wykształcenia ogólnego i zawodowego,
- wspomaga wychowawczą rolę rodziny,
- dostosowuje treści, metody i organizację nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów,
- umożliwia opiekę nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez indywidualizowane formy pracy i udział uczniów w różnych formach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

W skład szkoły wchodzi:

- **technikum czteroletnie** – podbudowa: gimnazjum – o nazwie technikum: technikum kształcące w zawodzie technik elektryk, technikum kształcące w zawodzie technik elektroniki, technikum kształcące w zawodzie technik mechatroniki, technikum kształcące w zawodzie technik handlowców, technikum kształcące w zawodzie technik organizacji usług gastronomicznych, technikum kształcące w zawodzie technik ekonomistów, technikum kształcące w zawodzie technik informatyków, technikum kształcące w zawodzie technik logistyki, technikum kształcące w zawodzie technik telekomunikacji, technikum kształcące w zawodzie technik mechaniki, technikum kształcące w zawodzie technik urządzeń sanitarnych, technikum kształcące w zawodzie technik cyfrowych procesów graficznych, technikum kształcące w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych, technikum kształcące w zawodzie technik teleinformatyki, technikum kształcące w zawodzie technik usług fryzjerskich, technikum kształcące w zawodzie technik pojazdów samochodowych, technikum kształcące w zawodzie technik włókiennictwa, technikum kształcące w zawodzie technik technologii odzieży,
- **liceum ogólnokształcące** – trzyletnie – podbudowa: gimnazjum – o nazwie II Liceum ogólnokształcące,
- **zasadnicza szkoła zawodowa** – podbudowa: gimnazjum,
- **ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego**,
- **szkoła policealna dla dorosłych kształcąca w systemie wieczorowym lub zaocznym** – podbudowa: szkoła ponadgimnazjalna – o nazwie: szkoła policealna, kształcąca w zawodach: dietetyk, technik rachunkowości.

Szkoła prowadzi kwalifikacyjne kursy zawodowe realizowane zgodnie z odrębnymi przepisami.

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 do technikum uczęszczało łącznie 4 niepełnosprawnych uczniów (mężczyzn) z terenów wiejskich.

W zakresie działań na rzecz niepełnosprawnych uczniów szkoła od 2014r. prowadzi zajęcia psychoedukacyjne z psychologiem.

c) Zespół Szkół Rozlicznych Centrum Kształcenia Praktycznego w Kaczkach Średnich:

Zmienia swój charakter ze szkoły typowo rozlicznej na zespół szkół kształcący w zawodach (np. technik informatyki, technik geodezji, technik budownictwa). Szkoła kształci zarówno w szkołach dla młodzieży (na podbudowie gimnazjum), jak i w szkołach dla dorosłych, uczących się w systemie zaocznym (szkole policealnej, technikum uzupełniającym, kursach kwalifikacyjnych).

Szkoła posiada własny ośrodek sportowy, stadion lekkoatletyczny, boisko piłkarskie, sala gimnastyczna z zapleczem, sala fitness, salę internetową na 100 miejsc i stołówkę.

Szkolenia praktyczne odbywają się w oparciu o szkolne warsztaty, praktyki organizowane przez szkołę w zakładach pracy oraz w ramach staży zagranicznych.

W ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone są w szkole koła zainteresowań oraz zajęcia przygotowujące do egzaminów: maturalnego i zawodowego. Młodzież uzdolniona sportowo ma pełną możliwość rozwijania swoich sportowych pasji w ramach szeroko realizowanych zajęć sportowych z lekkiej atletyki, piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej i innych dyscyplin. Baza sportowa szkoły, a także pracownie komputerowe ze stałym łączem internetowym (ponad 120 komputerów do dyspozycji uczniów), multimedialne centrum informacji, biblioteka i pracownie językowe są szeroko udostępniane wszystkim uczniom i nauczycielom tej szkoły. W szkole podejmowane są działania mające na celu ciągłe podnoszenie jakości kształcenia ogólnego i zawodowego oraz zapewnienie uczącej się młodzieży bezpiecznych i przyjaznych warunków nauki.

W latach 2012 – 2015 do ZSR CKP w Kaczkach Średnich uczęszczało 14 niepełnosprawnych uczniów, w tym w lekkim stopniu niepełnosprawności – 11M i w umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 3M.

d) Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Turku (al. J. Piłsudskiego 5):

Zespół składa się ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Kornela Makuszyńskiego i Bursy Szkolnej. Organem prowadzącym placówkę jest Starostwo Powiatowe w Turku, a organem sprawującym nadzór jest Kuratorium Oświaty w Poznaniu z Delegaturą w Koninie.

W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego wchodzi Szkoła Podstawowa Specjalna, Gimnazjum Specjalne, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy. Podstawową formą organizacyjną z wychowankami jest grupa wychowawcza. Ośrodek obejmuje edukacją, opieką i wychowaniem dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. Uczniowie mają zapewnioną pomoc specjalistów, tj. pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy, tyflop pedagoga, surdopedagoga, doradcy zawodowego i socjoterapeuty. Celem Ośrodka jest przygotowanie wychowanka do funkcjonowania w społeczeństwie, stworzenie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju jego osobowości, ścisła współpraca z rodzicami, ze środowiskiem lokalnym. Ośrodek stwarza możliwość rozwijania wśród uczniów ich zainteresowań i pasji poprzez udział w kołach zainteresowań: kółko wokalne – muzyczne, teatralne, języka angielskiego, sportowe i komputerowe. Uczniowie korzystają z zajęć prowadzonych w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece Publicznej w Turku, w Muzeum Rzemiosła Tkackiego. Przy Ośrodku prężnie działa drużyna harcerska. Ośrodek pełni w środowisku znaczącą rolę, jest nie tylko miejscem, gdzie uczą się dzieci, ale i organizatorem bądź współorganizatorem licznych akcji, przedsięwzięć o charakterze wychowawczym, opiekuńczym, a także sportowym, kulturalnym, itp. w tym zakresie Ośrodek współpracuje z wieloma organizacjami i instytucjami, m.in. z ośrodkami pomocy społecznej, PCPR, policją, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, sądem, sanepidem, domem kultury, muzeum, przedszkolami, szkołami, zakładami pracy, prywatnymi przedsiębiorcami, z organem prowadzącym placówkę i organem nadzorującym placówkę.

Bursa Szkolna to placówka koedukacyjna, zapewniająca opiekę i wychowanie uczniom gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, w tym uczniom wymagającym stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy, uczniów OHP i ośrodka doskonalenia zawodowego. Młodzież mieszkając w Bursie Szkolnej uczęszcza do I Liceum Ogólnokształcącego, do Zespołu Szkół Technicznych w Turku, do Gimnazjum w Słodkowie. Wychowankowie Bursy Szkolnej mieszkają w cztero i trzyosobowych pokojach, korzystają z całodziennego wyżywienia na stołówce.

Na przestrzeni lat 2012 – 2014 do zespołu uczęszczało 577 niepełnosprawnych uczniów z terenu Powiatu Tureckiego i Gminy Lisków, posiadający głównie orzeczenie o niepełnosprawności i z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym. Jeżeli chodzi o płeć to w grupie uczniów niepełnosprawnych przewagę stanowili mężczyźni.

	Kobiety				Mężczyźni				Ogółem
	2012	2013	2014	Razem	2012	2013	2014	Razem	
Orzeczenie o niepełnosprawności	20	26	26	72	39	49	53	141	213
Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	22	21	16	59	23	15	15	53	112
Upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym	22	26	19	67	41	48	34	123	190
Upośledzenie umysłowe w stopniu znacznym	0	1	8	9	3	3	14	20	29
Autyzm	1	3	5	9	7	8	9	24	33
RAZEM	65	77	74	216	113	123	125	361	577

Źródło: Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Turku

IV. STAN STRUKTURY POMOCOWEJ

Na terenie Powiatu Tureckiego funkcjonuje szereg jednostek o zasięgu ponadlokalnym prowadzonym przez samorządy i podmioty niepubliczne oraz organizacje pozarządowe. Wszystkie działają na rzecz osób niepełnosprawnych zapobiegając wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, integracji ze środowiskiem lokalnym, szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej, zawodowej i medycznej. Wśród nich warto wskazać:

- 1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku (ul. Łąkowa 1)** realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodziny. Do zadań realizowanych przez PCPR w Turku z zakresu niepełnosprawności należy m.in.:

- 1) opracowywanie i realizacja zgodnych ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,

- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
- 5) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
- 6) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- 7) nadzór i kontrola nad działalnością warsztatów terapii zajęciowej,
- 8) informowanie osób niepełnosprawnych o ich prawach, uprawnieniach i możliwościach korzystania ze środków PFRON,
- 9) informowanie o obecnie realizowanych programach na rzecz osób niepełnosprawnych i ich realizacja,
- 10) prowadzenie wypożyczalni sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego,
- 11) zlecanie zadań dla fundacji i organizacji pozarządowych w zakresie rehabilitacji społecznej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym z dnia 07.02.2008r.

2. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych Powiatu Tureckiego powołana Zarządzeniem NR 68/2015 Starosty Powiatu Tureckiego z dnia 12 października 2015r. Zadania Rady określa art. 44b ust. 2 ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25.03.2003r. w sprawie organizacji i trybu działania wojewódzkich, powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Zatem do zakresu działania Rady należy m.in.:

- 1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
  - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
  - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- 2) opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 3) ocena realizacji programów,

- 4) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

3. Powiatowy Urząd Pracy w Turku (ul. Komunalna 6) realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i z ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Misją Powiatowego Urzędu Pracy w Turku jest promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizacja zawodowa. Do zadań samorządu powiatu, a tym samym do zadań Powiatowego Urzędu Pracy w Turku, w zakresie polityki rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych należy m.in.:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudniania i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
- 3) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie,
- 4) przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- 5) realizacja zadań związanych z:
  - a) zwrotem kosztów:
    - adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
    - adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy,
    - zakupu i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności; rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb, o których mowa powyżej,
  - b) wyposażenia stanowiska pracy,
  - c) zatrudnieniem pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy;

- 6) zlecanie zadań dla fundacji i organizacji pozarządowych w zakresie rehabilitacji zawodowej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym z dnia 07.02.2008r.,
- 7) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej,
- 8) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
- 9) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,
- 10) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Ponadto osoby bezrobotne niepełnosprawne mogą korzystać z usług i instrumentów rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pod warunkiem dostępności danej formy wsparcia w profilu, do którego osoba bezrobotna niepełnosprawna została zakwalifikowana, do których należą:

- 1) pośrednictwo pracy,
- 2) poradnictwo zawodowe,
- 3) organizacja szkoleń,
- 4) staż,
- 5) przygotowanie zawodowe dorosłych,
- 6) prace interwencyjne,
- 7) roboty publiczne,
- 8) prace społecznie użyteczne,
- 9) finansowanie kosztów egzaminów, licencji,
- 10) finansowanie studiów podyplomowych,
- 11) stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki,
- 12) zwrot kosztów dojazdu i zakwaterowania,
- 13) zwrot kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi, osobą zależną,
- 14) jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej,
- 15) bony dla bezrobotnych w wieku do 30. roku życia (bon na zasiedlenie, stażowy, szkoleniowy);
- 16) pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej,
- 17) grant na telepracę,
- 18) świadczenie aktywizacyjne po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka,

- 19) refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących pierwszą pracę,
- 20) dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnego 50+.

Osoba niepełnosprawna posiadająca prawo do pobierania świadczeń (np. renty z tytułu niezdolności do pracy, zasiłku stałego, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia) może się zarejestrować jako poszukująca pracy.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

- 1) szkoleń,
- 2) stażu,
- 3) prac interwencyjnych,
- 4) przygotowania zawodowego dorosłych,
- 5) badań lekarskich, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji,
- 6) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji,
- 7) finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji,
- 8) studiów podyplomowych,
- 9) szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową,
- 10) bonu na zasiedlenie,
- 11) bonu szkoleniowego,
- 12) bonu stażowego.

4. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie, który wydaje odpowiednio orzeczenia o:

- 1) niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia, na wniosek wniesiony przez przedstawiciela ustawowego dziecka,
- 2) stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia, na jej wniosek wniesiony przez osobę zainteresowaną lub jej przedstawiciela ustawowego.

Ponadto Zespół wydaje legitymacje osób niepełnosprawnych i karty parkingowe.

5. Ośrodki Pomocy Społecznej realizują zadania z zakresu pomocy społecznej wobec osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (osoby starsze, chore, niepełnosprawne, bezradne, uzależnione, bezrobotne, bezdomne, rodziny wielodzietne, niepełne, dotknięte klęską żywiołową) oferując pomoc finansową, rzeczową i w naturze oraz pomoc w zakresie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Na terenie powiatu tureckiego funkcjonuje 9 ośrodków pomocy społecznej (jeden miejski, dwa miejsko – gminne i 6 gminnych):

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Konińska 1, 62 – 700 Turek;
- 2) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Pl. Powstańców Styczniowych 1, 62 – 740 Tuliszków;
- 3) Miejsko – Gminnym Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Wiatraki 13, 62 – 730 Dobra;
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Ogrodowa 4, 62 – 700 Turek;
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Szkolna 7, 62 – 731 Przykona;
- 6) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Turkowska 29, 62 – 720 Brudzew;
- 7) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Turecka 16, 62 – 709 Malanów;
- 8) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Rynek 43, 62 – 710 Władysławów;
- 9) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Kawęczyn 48, 62 – 704 Kawęczyn.

6. Dom Pomocy Społecznej (Skęczniew 58, 62 – 730 Dobra) rozpoczął swoją działalność w 1990r.

Zapewnia przede wszystkim mieszkańcom powiatu tureckiego przewlekłe somatycznie chorym i przewlekłe psychicznie chorym całodobowej opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych, społecznych i religijnych. Wojewoda Wielkopolski na wniosek powiatu tureckiego w sprawie zmiany profilu Domu na profil wyłącznie dla osób przewlekłe psychicznie chorych, decyzją z dnia 26 marca 2009r. (znak: PS.II-11-9013-33/09) uchylił wcześniejszą decyzję i wydał zezwolenie na prowadzenie Domu dla osób przewlekłe psychicznie chorych, z liczbą miejsc 210.

Zakres usług świadczonych przez Dom ustala się uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne mieszkańca i obejmuje:

- 1) terapię zajęciową mającą na celu włączenie mieszkańców domu w normalny rytm, co daje im możliwość realizowania swoich uzdolnień, zainteresowań zgodnie z predyspozycjami psychofizycznymi oraz zapobieganie skutkom ograniczenia aktywności i przywracanie zdolności do aktywnego życia,
- 2) usługi opiekuńcze zapewniające prawidłowe funkcjonowanie każdego mieszkańca w Domu,
- 3) usługi socjalne, których podstawowym celem jest niesienie pomocy mieszkańcom Domu znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych związanych nie tylko z problemami materialnymi, ale także psychicznymi i emocjonalnymi,
- 4) opiekę medyczną,
- 5) pomoc psychologiczną.

Ponadto Dom podejmuje inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych wśród, których warto wymienić: organizacja turnusów rehabilitacyjnych, wycieczek, wyjazdów na zabawy i spotkania integracyjne do innych domów, szkół, organizacja rozgrywek w piłkę nożną na miejscu, udział w meczach wyjazdowych, organizacja czasu wolnego (gry i zabawy ruchowe na terenie Domu).

W 2011r. został zakupiony samochód 9 – osobowy do przewozu osób niepełnosprawnych. W latach wcześniejszych powstały podjazdy i pochylnie dzięki, którym Dom jest pozbawiony barier

architektonicznych. Zainstalowana została również instalacja przyzywowa w celu polepszenia bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców.

7. Warsztat Terapii Zajęciowej w Turku (ul. Kolska 19) jest placówką wsparcia dziennego utworzoną przy Zakładzie Pracy Chronionej „SINTUR”. Obejmuje opieką 30 osób w sześciu pracowniach (komputerowa, plastyczna, techniczna, krawiecka, gospodarstwa domowego, umiejętności społecznych i doradztwa zawodowego) z niepełnosprawnością intelektualną i dysfunkcjami narządu ruchu. Warsztat prowadzi zajęcia w zakresie:

- 1) nauki czynności życia codziennego,
- 2) rehabilitacji społecznej i zawodowej,
- 3) rehabilitacji medycznej i psychologicznej,
- 4) nauczania, rozwijania i doskonalenia i doskonalenia niezbędnych umiejętności do życia w społeczeństwie, pracy zawodowej i ogólnym funkcjonowaniu.

W zakresie innych działań podejmowanych na rzecz niepełnosprawnych uczestników warto wymienić:

- 1) integracja społeczna, rozwijanie właściwych postaw interpersonalnych,
- 2) organizacja praktyk zawodowych, szkoleń, kursów, staży pracy, doksztacanie,
- 3) wycieczki, muzea, kino, teatr, koncerty – rozwój kulturalny, wrażliwość, wiedza,
- 4) koła zainteresowań, konkurencje, kermasze, wypoczynek, zdrowa rywalizacja,
- 5) doksztacanie (szkoły), plenery artystyczne, dostęp do mediów.

8. Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Turku (ul. Aleja J. Piłsudskiego 5) opisany w rozdziale III pkt 2 ppkt 4 niniejszego Programu.

9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Turku (ul. Kościuszki 6), której celem jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, prowadzenie profilaktyki zaburzeń rozwojowych dziecka wspomaganie jego rozwoju i efektywność uczenia się, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem, kształceniem dzieci i młodzieży. Zakres usług i oferta pomocy:

- 1) badania diagnostyczne psychologiczne,
- 2) badania diagnostyczne pedagogiczne,
- 3) przesiewowe badania psychologiczne, pedagogiczne na terenie przedszkola,
- 4) opiniowanie,
- 5) orzekanie,
- 6) zajęcia „efektywna nauka czytania i pisanie wspierania nagraniem”,
- 7) zajęcia eksperymentalno – poznawcze kształtujące prawidłowe wzorce bazowe uczenia się,
- 8) porady dla rodziców, uczniów,

- 9) czytanie metodą Braille'a dla dzieci niewidomych i słabowidzących,
- 10) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne dla dzieci z trudnościami w pisaniu i czytaniu,
- 11) diagnoza i terapia dzieci niepełnosprawnych (z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z upośledzeniem umysłowym, słabosłyszących, niesłyszących, słabowidzących, niewidomych, niepełnosprawnych ruchowo w tym z afazją, z niepełnosprawnością sprzężoną),
- 12) diagnoza logopedyczna,
- 13) badania przesiewowe logopedyczne,
- 14) badanie przesiewowe słuchu dla przedszkolaków i uczniów,
- 15) trening słuchowy dla dzieci z wadą słuchu,
- 16) terapia zaburzeń artykulacji i komunikacji,
- 17) wsparcie rodziców poprzez udzielanie informacji i instruktaż,
- 18) warsztaty dla nauczycieli,
- 19) zajęcia z zakresy doradztwa zawodowego,
- 20) indywidualne porady zawodoznawcze dla uczniów,
- 21) zajęcia integracyjne,
- 22) mediacje w rozwiązywaniu konfliktów dla uczniów, nauczycieli, rodziców,
- 23) terapia rodzin,
- 24) terapia zaburzeń emocjonalnych u dzieci,
- 25) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne,
- 26) zajęcia psychoedukacyjne,
- 27) profilaktyka uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- 28) terapia Biofeedback.

10. Środowiskowy Dom Samopomocy w Turku (ul. Poduchowne 1) prowadzony jest od 01.01.2005r. przez Regionalne Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Turku. Przeznaczony jest na dzienny pobyt dla pełnoletnich 36 osób z upośledzeniem umysłowym będących mieszkańcami powiatu tureckiego z niepełnosprawnościami: choroba psychiczna – 29 osób i upośledzenie umysłowe – 7 osób. Celem Domu jest zapewnienie uczestnikom możliwości aktywnego życia z zachowaniem związków rodzinnych, poczucia więzi ze środowiskiem lokalnym w warunkach akceptacji. Ten cel jest realizowany poprzez szacunek, partnerstwo, indywidualne podejście a także dowartościowanie każdego uczestnika. Każdy uczestnik współdecyduje o wyborze pracowni terapeutycznej, gdzie nie narzuca się ram czasowych w dochodzeniu do wytworzenia oczekiwanych umiejętności, uwzględniając fakt indywidualnego procesu rozwoju. Podstawowym założeniem procesu terapeutyczno – rehabilitacyjnego jest umożliwienie rozwoju osobowego każdego uczestnika poprzez wspieranie poczucia własnej wartości, pewności siebie, bezpieczeństwa i sensu życia. Dom

zapewnia uczestnikom raz dziennie gorący posiłek, podstawową opiekę medyczną (psychiatra, psycholog), opiekę terapeutyczną, opiekę rehabilitacyjną, przywóz i odwóz uczestników.

Do Domu przyjmowane są osoby dorosłe (powyżej 18 roku życia), niepełnosprawne z terenu powiatu tureckiego. Oferta Domu skierowana jest do 36 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, upośledzenie umysłowe oraz chorobę psychiczną. Dom oferuje szeroki zakres terapii uczestnika zależny od jego możliwości, ale obejmujący zdobywanie i rozwijanie funkcji od najprostszych aż do wytworzenia się umiejętności społecznych, które doprowadzą do poprawnego funkcjonowania w środowisku.

Program terapii i rehabilitacji uczestników obejmuje: terapię poprzez pracę, ustawiczne uczenie się czynności samoobsługowych, zaradność życiową, rehabilitację, rekreację, udział w imprezach kulturalnych, ścisłą współpracę z rodzicami, opiekunami uczestników i współpracę z samorządami.

Biorąc pod uwagę zainteresowania i potrzeby uczestników Dom prowadzi terapię i treningi w następujących pracowniach:

- ogrodniczo – stolarskiej,
- artystyczno – plastycznej,
- kulinarnej,
- komputerowej,
- społeczno – muzycznej,
- rehabilitacyjnej – zgodnie z zaleceniami lekarskimi.

Inne działania podejmowane przez Dom na rzecz osób niepełnosprawnych:

- pomoc uczestnikom w pisaniu pism i wniosków do instytucji państwowych oraz samorządowych,
- udzielanie porad w sprawach osobistych,
- zaspokajanie w miarę możliwości tych potrzeb, które wpływają w dużym stopniu na rozwój psychiczny: bezpieczeństwo, działania higieniczne, odżywianie, ruch, odpoczynek, godność osobista, kontakt emocjonalny, sens życia, kultura,
- umożliwienie realizacji potrzeb religijnych i kulturalnych,
- zapobieganie stanom powodującym konieczność ciągłej opieki ze strony instytucji poprzez rehabilitację środowiskową,
- zróżnicowanie usług w zależności od możliwości psychofizycznych osób oraz ich potrzeb, oczekiwań i zainteresowań,
- organizowanie spotkań integracyjnych poza Domem,
- współpraca z rodzinami osób korzystających z działalności Domu, poradnictwo, informacja, wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych,
- uaktywnianie środowiska związane z propagowaniem i ochroną zdrowia psychicznego,

- współpraca ze środkami masowego przekazu w celu propagowania ochrony zdrowia psychicznego,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołem, placówkami oświatowymi, kulturalnymi, samorządami lokalnymi w celu integracji osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin ze środowiskiem,
- kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

11. Środowiskowy Dom Samopomocy w Turku (ul. Matejki 1) prowadzony jest przez Gminę Miejską w Turku dla 20 osób niepełnosprawnych z chorobami psychicznymi, zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu przeznaczonym dla osób przewlekle psychicznie chorych, dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Dom zapewnia uczestnikom wsparcie społeczne pozwalające im na zaspakajanie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie na miarę ich możliwości, integrację społeczną rozumianą jako przywrócenie możliwości pełnienia powszechnie dostępnych w społeczności ról społecznych.

Celem Domu jest:

- organizowanie systemu wsparcia społecznego,
- tworzenie sieci społecznej uczestników,
- przeciwdziałania izolacji społecznej poprzez utrzymanie osób w ich naturalnym środowisku społecznym,
- podniesienie poziomu indywidualnych kompetencji społecznych uczestników,
- kształtowanie właściwych postaw społecznych i integracja ze środowiskiem lokalnym,
- tworzenie środowisk treningowych i zastępczych,
- rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności funkcjonowania w życiu społecznym.

Do podstawowych zadań domu należy:

- prowadzenie specjalistycznej pracy socjalnej i terapeutycznej rozwijającej samodzielność uczestników oraz wzmocnienie ich integracji ze środowiskiem,
- prowadzenie terapii grupowej i indywidualnej,
- prowadzenie treningów umiejętności społecznych,
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa socjalnego- (psychiatrycznego),
- zapewnienie niezbędnej opieki,
- organizowanie uczestnictwa w życiu społecznym,
- wdrażanie nowych metod pracy socjalnej na rzecz uczestników,

- wypracowanie i wdrażanie nowych metod pracy z rodziną, w której funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi,
- zapewnienie posiłków w trakcie pobytu w Domu.

Oferta Domu obejmuje:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
- terapię zajęciową w pracowniach : plastycznej, kulinarnej, muzycznej i komputerowej;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
- niezbędną opiekę;
- terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację;
- poradnictwo socjalne

Dom umożliwia uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywanie gorącego posiłku, przyznanego w ramach środków własnych gminy, lub w ramach treningu kulinarnego.

Dom współpracuje z organizacjami pozarządowymi w realizacji projektów na rzecz osób niepełnosprawnych. Współorganizuje projekty socjalne na rzecz osób niepełnosprawnych z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Koninie. Ponadto Dom prowadzi Klub Pacjenta dla osób chorych i zaburzonych psychicznie oraz niepełnosprawnych intelektualnie.

12. Środowiskowy Dom Samopomocy w Miłaczewie (Miłaczew 45a, 62 – 709 Malanów) prowadzony jest od 16.03.2005r. przez Gminę Malanów. Jest ośrodkiem wsparcia dziennego, w swojej bieżącej działalności realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej z 30 miejscami dla osób niepełnosprawnych (Typ Domu A i B – osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekle chore psychicznie). Podstawowym celem działalności Domu jest podnoszenie jakości życia oraz zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich relacji ze środowiskiem. Obejmuje wsparciem osoby, którym najtrudniej jest odnaleźć efektywne wsparcie w systemie pomocy społecznej, są to osoby przewlekle chore psychicznie i upośledzone umysłowo.

Uczestników w Typie A jest 26, natomiast w Typie B – 7, z czego 2 jest sklasyfikowanych w Typie A i B.

Praca terapeutyczna odbywa się w następujących pracowniach:

- kulinarnej,
- artystyczno – plastycznej,
- krawieckiej,
- informatyczno – komputerowej,
- ogrodniczo – stolarskiej,
- sali rehabilitacyjnej.

Prowadzenie Domu opiera się o realizację następujących celów:

- podtrzymywanie i rozwiązywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym i rodzinnym,
- wsparcie w trudnych sytuacjach i podejmowaniu decyzji życiowych,
- zapewnienie opieki oraz zaspokajanie podstawowych potrzeb,
- zapewnienie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- umożliwienie udziału w terapii zajęciowej i rehabilitacji.

Powyższe cele są realizowane w trakcie ciągłej pracy z uczestnikami Domu oraz ich rodzinami.

Ich osiągnięcie zapewniają regularnie realizowane treningi, a mianowicie:

- trening funkcjonowania w codziennym życiu,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, a także rehabilitację fizyczną.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Miłaczewie na rzecz osób niepełnosprawnych poza bieżącą działalnością współpracuje ze Stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń” działającym przy Domu. Wspólnie organizowane są wyjazdy integracyjne, rajd rowerowy oraz warsztaty tematyczne.

13. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żeronicach (Żeronice 23, 62 – 730 Dobra) prowadzony jest przez Urząd Miejski w Dobrej od 01.09.2007r. w siedzibą w Żeronicach. Przeznaczony jest na pobyt dzienny dla 25 uczestników z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniami umysłowymi. Dom realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej. Przedmiotem działalności jest zapewnienie miejsca i pomocy w postaci świadczenia usług opiekuńczych osobom, które ze względu na stan zdrowia wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dom realizuje plany w oparciu o Indywidualne Plany Postępowania Wspierająco – Aktywizujące dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestnika. Celem Domu jest udzielanie wsparcia, usamodzielnianie uczestników w zakresie: czynności higienicznych, prowadzenia gospodarstwa domowego, spędzania wolnego czasu, funkcjonowania w rodzinie, w grupach i środowisku lokalnym oraz w systemie instytucji.

14. Środowiskowy Dom Samopomocy w Młodzianowie (Młodzianów 25, 62 – 704 Kawęczyn)

prowadzony jest od 01.01.2013r. przez Gminę Kawęczyn. Jest ośrodkiem wsparcia dziennego dla 30 uczestników z chorobami psychicznymi i zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym, niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dom organizuje na obszarze swego działania oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym. Oparcie społeczne polega w szczególności na podtrzymywaniu, rozwijaniu i nauce umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Inne działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych to:

- 1) Integracja ze środowiskiem lokalnym – organizacja imprez z udziałem osób ze środowiska lokalnego.
- 2) Promocja działalności i twórczości uczestników – wystawy artystyczne.
- 3) Integracja środowiskowych domów samopomocy z terenu powiatu.
- 4) Promocja zdrowia psychicznego.

15. Miejski Dom Kultury w Turku (ul. Kościuszki 13) jest instytucją kultury, której organizatorem jest Gmina Miejska Turek. MDK w Turku jest wpisany do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez organizatora i posiada osobowość prawną.

Celem działalności MDK w Turku jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej się i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą.

Wypełniając swoje zadania statutowe, MDK w Turku współpracuje z samorządem miejskim, gminnym i powiatowym, stowarzyszeniami/organizacjami pożytku publicznego, instytucjami kultury w mieście Turku i powiecie tureckim., Centrum Kultury i Sztuki w Koninie, Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, miejskimi i powiatowymi placówkami oświatowo – wychowawczymi, Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, Komendą Powiatową Policji, twórcami indywidualnymi i parafiami.

MDK w Turku prowadzi działalność ukierunkowaną głównie na: edukację kulturalną i artystyczną dzieci i młodzieży, promocję i rozwój amatorskiego ruchu artystycznego, popularyzację amatorskiej i profesjonalnej twórczości artystycznej. Ponadto prowadzi działalność prozdrowotną i prospołeczną, np. dla osób niepełnosprawnych – DNI KULTURY BEZ BARIER, akcje i działania promujące zdrowy styl życia (Stop AIDS, „Rzuć palenie”, „Profilaktyka a Ty”) i działalność charytatywną na rzecz lokalnego środowiska („Ratujmy dzieło Józefa Mehoffera w Kościele NSPJ w Turku”, na rzecz bardzo lub nieuleczalnie chorych mieszkańców miasta Turku – „Z potrzeby serca”, „Dobre serca, mocna gardła i gitary mamy”, ogólnopolski Finał Orkiestry Świątecznej Pomocy).

Oferta MDK w Turku to: koncerty, przeglądy, festiwale, konkursy, festyny, wystawy, spektakle, warsztaty artystyczne, spotkania, projekcje filmów i zajęcia stałe (teatralne, taneczne, wokalne, plastyczne).

Zakres usług: organizowanie warsztatów z zakresu kultury i sztuki, projekcja filmów na zamówienie, wynajmowanie Sali MDK w Turku i kina TUR w Turku.

16. Centrum Zdrowia Psychicznego w Turku (ul. Poduchowne 1), którego celem jest udzielanie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych obejmujących:

- porady psychiatryczne (diagnostyczne, terapeutyczne, kontrolne),
- porady psychologiczne, w tym diagnostyczne,
- realizacja programów psychoterapii indywidualnej, grupowej i rodzin, dla pacjentów z problemami o podłożu psychologicznym i ich rodzin,
- realizacja programów terapeutycznych dla patologicznych hazardzistów i ich rodzin,
- realizacja programów terapeutycznych dla osób z uzależnieniami behawioralnymi,
- udzielanie pełnego zakresu indywidualnych świadczeń zapobiegawczo – leczniczych osobom uzależnionym od alkoholu, hazardzistom i osobom z uzależnieniami behawioralnymi oraz osobom współuzależnionym,
- prowadzenie działań konsultacyjno – edukacyjnych dla członków osób uzależnionych,
- udzielanie świadczeń rehabilitacyjnych,
- działalność psychoedukacyjna dotycząca zagrożeń związanych z problemowym i patologicznym hazardem oraz sposób uchronienia się przed tym problemem,
- działalność psychoedukacyjna na rzecz podniesienia poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz sposobów uniknięcia tego typu zagrożeń,
- porady prawne i finansowe dla pacjentów placówki.

17. Centrum Wolontariatu i Organizacji Pozarządowych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Turku (ul. Kaliska 47) rozpoczęło swoją działalność 5 października 2006r. Prowadzi biuro, udziela wsparcia technicznego, lokalowego oraz informacyjnego organizacjom pozarządowym, państwowym i innym instytucjom w zakresie działań Centrum Wolontariatu. Zajmuje się pozyskiwaniem młodzieży i dorosłych do pracy w roli wolontariusza, którzy świadczą swoją pomoc m.in. w szpitalach i przedszkolach, uczestniczy w akcjach charytatywnych, udziela pomocy w nauce, udziela pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym w czynnościach życia codziennego.

W zakresie podejmowanych i zrealizowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych należy wymienić:

- 1) rok 2012 – pomoc osobom niepełnosprawnym w Olimpiadach Specjalnych, wyjazd wolontariuszy na turnus rehabilitacyjny do Gdyni, pomoc przy organizacji Festiwalu Piosenki

Integracyjnej, pomoc osobom niepełnosprawnym w czynnościach życia codziennego, Światowy Dzień Chorych;

2) rok 2013 – wyjazd wolontariuszy na turnus rehabilitacyjny do Gdyni, pomoc przy organizacji Festiwalu Piosenki Integracyjnej, pomoc osobom niepełnosprawnym w czynnościach życia codziennego, wolontariusze w hospicjum w Licheniu, Światowy Dzień Chorych, wolontariusze w szpitalu;

3) rok 2014 – wyjazd wolontariuszy na turnus rehabilitacyjny do Gdyni, pomoc przy organizacji Festiwalu piosenki Integracyjnej, pomoc osobom niepełnosprawnym w czynnościach życia codziennego, wolontariusze w hospicjum w Licheniu, Światowy Dzień Chorych, wolontariusze w szpitalu, organizacja koncertu charytatywnego dla chorej dziewczynki, zbiórka pieniędzy dla chorych dzieci, książka na telefon.

18. Placówki opieki zdrowotnej w Powiecie Tureckim.

Na terenie Powiatu Tureckiego działają publiczne i niepubliczne opieki zdrowotnej, które w ramach swoich działaniach realizują:

- 1) leczenie ogólne i specjalistyczne,
- 2) udzielają informacji o placówkach wsparcia i rehabilitacyjnych,
- 3) kierują na leczenie szpitalne, sanatoryjne i do ośrodków rehabilitacyjnych.

Na terenie Powiatu Tureckiego funkcjonują następujące poradnie specjalistyczne:

- 1) chirurgiczna,
- 2) okulistyczna,
- 3) ortopedyczna,
- 4) laryngologiczna,
- 5) alergiczna,
- 6) kardiologiczna,
- 7) endokrynologiczna,
- 8) diabetologiczna,
- 9) dermatologiczna,
- 10) zdrowia psychicznego,
- 11) ginekologiczno – położnicza.

Ponadto na terenie powiatu funkcjonują cztery poradnie rehabilitacyjne.

V. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA RZEC OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Organizacje pozarządowe, stanowiące trzeci, obok publicznego i prywatnego, sektor społeczeństwa, są znaczącą częścią każdego efektywnie i demokratycznie funkcjonującego państwa i społeczeństwa. Dostarczają usług obywatelom, nierzadko wypełniając lukę, której nie zapewnia sektor publiczny i prywatny.

Zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej, leczniczej i społecznej mogą być realizowane – na zlecenie PFRON i jednostek samorządowych – przez organizacje społeczne, które podejmą się tej działalności. Organizacje pozarządowe, których zadaniem statutowym jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych:

1. Regionalne Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Turku:

- 1) adres: ul. Poduchowne 1, 62 – 700 Turek,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 07.12.2004r.
- 3) cele statutowe: działania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane poprzez udzielanie pomocy, opieki i wsparcia osobom upośledzonym umysłowo oraz innym osobom niepełnosprawnym, a także ich rodzinom oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- 4) dotychczasowa działalność na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - a) Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Turku, przeznaczonego na pobyt dzienny dla 36 osób z upośledzeniem umysłowym będących mieszkańcami Powiatu Tureckiego w latach 2014 – 2016. Celem zadania jest wsparcie społeczne dla 36 osób niepełnosprawnych, które z powodu niepełnosprawności mają trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem oraz w sprawach bytowych. Zadanie realizowane od 01.01.2014r. do 31.12.2016r. na zasadzie konkursu ogłoszonego przez Starostwo Powiatowe w Turku finansowane ze środków Wojewody Wielkopolskiego.
  - b) Projekt „Aktywności mówimy „TAK!”, którego celem było prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zorganizowano m.in. wyjazdy na baseny termalne do Uniejowa, do kina Helios w Koninie i Kalisza czy Fabryki bombek w Gnieźnie. W zadaniu wzięło udział 30 osób niepełnosprawnych. Projekt był realizowany od 11.08.2014r. do 12.12.2014r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

- c) Centrum aktywnej rehabilitacji. Celem zadania jest prowadzenie rehabilitacji fizycznej, terapii zajęciowej, psychologicznej oraz logopedycznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z powiatu tureckiego, a także udzielanie wsparcia rodzicom tychże dzieci. W zadaniu udział wzięło 31 osób niepełnosprawnych. Projekt realizowany od 01.01.2014r. do 31.12.2016r. finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Stowarzyszenie „Tu i Teraz” w Turku:

- 1) adres: ul. Konińska 4, 62 – 700 Turek,
- 2) data rozpoczęcia działalności: marzec 2004r.,
- 3) cele statutowe: zapobieganie wykluczeniu i marginalizacji społecznej:
  - a) wszechstronne działania na rzecz: bezrobotnych, bezdomnych, osób starszych, niepełnosprawnych, rodzin w tym niepełnych oraz innych jednostek i grup społecznych wymagających wsparcia, przeciwdziałanie patologiom społecznym,
  - b) pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i rodzin,
  - c) promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa,
  - d) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
  - e) działania na rzecz swobodnego dostępu do informacji, niezbędnej dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
  - f) prowadzenie działalności informacyjno – promocyjnej i edukacyjno – szkoleniowej,
- 4) dotychczasowa działalność na rzecz osób niepełnosprawnych: stowarzyszenie od 2005r. dla osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych z terenu miasta Turku prowadzi klub seniora „Promyk”.

3. Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego oddział w Koninie:

- 1) adres: ul. Szymanowskiego 4, 62 – 510 Konin,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 11.10.2001r.,
- 3) cele statutowe: współdziałanie z organizacjami społecznymi, religijnymi, administracją państwową, placówkami służby zdrowia i innymi organizacjami i stowarzyszeniami pracującymi dla dobra i na rzecz osób niepełnosprawnych, organizowanie pomocy członkom Towarzystwa w rozwiązywaniu wszelkich problemów życiowych poprzez informację, pomoc prawną, socjalno – bytową oraz współdziałanie w organizowaniu działalności społecznej, gospodarczej i kulturalnej, organizowanie samopomocy członkowskiej mającej na celu

przeciwdziałanie uczuciu rezygnacji, bezwartościowości, osamotnienia i bezradności, szczególnie wśród osób najciężej poszkodowanych i inne,

- 4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: stowarzyszenie posiada wieloletnie doświadczenie w realizacji zadań publicznych skierowanych do osób długotrwale, przewlekle chorych, niepełnosprawnych oraz ich otoczenia m.in. wszelkich form rehabilitacyjnych, terapeutycznych, integracyjnych, turystycznych.

4. Stowarzyszenie Przyjaźni Dzieciom:

- 1) adres: ul. Piłsudskiego 5, 62 – 700 Turek,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 02.06.2005r.,
- 3) cele statutowe: stowarzyszenie skupiające rodziców, opiekunów i nauczycieli dzieci niepełnosprawnych, stowarzyszenie świadczy terapię i rehabilitację dzieciom oraz wsparcie dla rodziny,
- 4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: rehabilitacja medyczna i turnusy rehabilitacyjne organizowane od 2005r., a od 2006r. zadania realizowane są we współpracy z Burmistrzem Miasta Turku.

5. Stowarzyszenie Przyjaciół Nauczania Integracyjnego Dzieci i Młodzieży:

- 1) adres: Os. Wyzwolenia 7a, 62 – 700 Turek,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 02.06.2004r.,
- 3) cele statutowe: wspieranie oddziałów integracyjnych mających na celu wyrównywanie szans dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szkole masowej, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych oraz organizowanie uroczystości, konkursów, festynów, wyjazdów, wycieczek, turnusów rehabilitacyjnych,
- 4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: zorganizowanie większych i mniejszych uroczystości, w tym 9 wieczorków mikołajkowo – wigilijnych, 10 festiwali piosenki integracyjnej, 2 festynów rekreacyjno – sportowych, turnusów rehabilitacyjnych, rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych; dzieci niepełnosprawne już od kilku lat mają możliwość korzystania z sali rehabilitacyjnej przy Gimnazjum Nr 2 w Turku, gdyż ważne jest, aby zabiegi rehabilitacyjne były stałe i ciągłe, a tylko systematyczne ćwiczenia i masaże mogą wpłynąć na poprawę funkcjonowania dzieci.

6. Stowarzyszenie „Koniczynka”:

- 1) adres: ul. Rynek 23, 62 – 710 Władysławów,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 14.01.2015r.,
- 3) cele statutowe: aktywizowanie różnorodnych form samopomocy, zwłaszcza w stosunku do osób niepełnosprawnych i starszych,

- 4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: organizowanie spotkań okolicznościowych z okazji Dnia Matki i Dnia Dziecka.

7. Stowarzyszenie „Klub Brudzewiaki”:

- 1) adres: ul. Kolska 14a, 62 – 720 Brudzew,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 01.10.2007r.,
- 3) cele statutowe: aktywizowanie różnych form samopomocy, zwłaszcza w stosunku do ludzi starszych i niepełnosprawnych.

8. Stowarzyszenie „Nadzieja”:

- 1) adres: ul. Kaliska 2, 62 – 709 Malanów,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 12.04.2006r.,
- 3) cele statutowe: aktywizowanie różnych form samopomocy, zwłaszcza w stosunku do osób starszych i niepełnosprawnych oraz udzielanie pomocy rodzinom ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi, podejmowanie działań integracyjnych różnych środowisk osób pełnosprawnych i niepełnosprawnych, organizowanie zbiorów publicznych,
- 4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych: organizowanie zbiorów publicznych na rzecz chorych i niepełnosprawnych, organizowanie koncertów charytatywnych na rzecz dzieci niepełnosprawnych, pomoc w zakupie sprzętu dla dzieci niepełnosprawnych, organizowanie wycieczek integracyjnych z udziałem osób niepełnosprawnych.

9. Stowarzyszenie „Lepsza Gmina”:

- 1) adres: ul. Dekerta 34, 62 – 730 Dobra,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 13.05.2004r.,
- 3) cele statutowe: wszechstronny rozwój Gminy Dobra, w tym zgodnie ze statutem stowarzyszenie szczególny nacisk kładzie na integrację i rehabilitację osób niepełnosprawnych, osób dotkniętych skutkami uzależnień, przemocy, zubożenia i innymi niekorzystnymi zjawiskami ekonomiczno – społecznymi poprzez sport, turystykę, wypoczynek, współpracę z rodzinami tychże osób i przełamywanie wszelakich barier społecznych, organizację imprez artystycznych oraz utworzenie warsztatów terapii zajęciowej i inne.

10. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Turku:

- 1) adres: ul. Parkowa 3, 62 – 700 Turek,
- 2) data rozpoczęcia działalności: 25.11.1998r.,

3) cele statutowe: celem Towarzystwa jest troska o jakość warunków życia dziecka, jego wielostronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość i godność, równość szans życiowych, a w szczególności:

- a) tworzenie społecznego ruchu na rzecz pomocy dzieciom i ich rodzicom,
- b) przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym i ekologicznym,
- c) upowszechnianie zdrowego stylu życia, kultury fizycznej i sportu, zachowań proekologicznych,
- d) ochrona dzieci przed patologią społeczną, przemocą, złym traktowaniem, bezprawnym wykorzystywaniem pracy dzieci, dyskryminacją i innymi formami pomocy, wykorzystywania i krzywdzenia dzieci,
- e) pomoc dzieciom – ofiarom wypadków losowych, komunikacyjnych, ofiarom przestępstw oraz katastrof i klęsk żywiołowych,
- f) inicjowanie i upowszechnianie kultury pedagogicznej wśród rodziców i społeczeństwa,
- g) zapobieganie wychowywaniu się dziecka poza rodziną, upowszechnianie prorodzinnego modelu opieki, łagodzenie skutków sieroctwa, podejmowanie działań zmierzających do poprawy pozarodzinnej (instytucjonalnej) opieki nad dzieckiem,
- h) łagodzenie skutków ubóstwa rodzin wychowujących dzieci i zapobieganie ich marginalizacji,
- i) wyrównywanie startu i szans życiowych dzieci niepełnosprawnych i przewlekle chorych,
- j) upowszechnianie i ochrona praw człowieka, swobód obywatelskich, upowszechnianie samorządności, samoobsługi, samopomocy i wychowania obywatelskiego dzieci.

Dla realizacji celów statutowych Towarzystwo podejmuje takie działania, jak: współpraca z organami administracji publicznej i innymi organizacjami, opiniowanie aktów prawnych dotyczących dzieci, podejmowanie interwencji w sprawach dzieci, reprezentowanie interesów dziecka i rodziny, upowszechnianie edukacji związanej z bezpieczeństwem komunikacyjnym, organizacja współpracy międzynarodowej, wymiana doświadczeń, prowadzenie działalności charytatywnej.

4) opis dotychczasowej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych:

realizacja zadań adresowanych do osób niepełnosprawnych (w latach 2010 – 2012) – „Świąteczko radości i promyk nadziei”, „Mój świat otwiera Twoje serce” – terapia – zajęcia indywidualne i grupowe, integracja, wyjazdy – min. korzystanie z krytych pływalni (terapia).

VI. PROJEKTY ZREALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH w latach 2012 – 2014

Lp.	Nazwa projektu	Okres realizacji	Kwota		Cel projektu	Zrealizowane zadania	Liczba niepełnosprawnych uczestników
			dofinansowania	wkładu własnego			
Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku							
1.	Projekt systemowy pn. „Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze z terenu Powiatu Tureckiego” (2012 – 2013)	01.01.2012r. – 31.12.2012r.	632.013, 21 (EFS)	83.345,39 (PCPR Turek)	Podniesienie umiejętności społecznych i zawodowych uczestników projektu oraz upowszechnianie integracji społecznej i pracy socjalnej, zwiększenie samodzielności w pełnieniu ról społecznych, nabycie umiejętności poprawnej komunikacji i podniesienie samooceny.	Aktywna integracja – realizacja kontraktów socjalnych z wychowankami opuszczającymi rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze, realizacja indywidualnych umów uczestnictwa z osobami niepełnosprawnymi. Zasiłki i pomoc w naturze – pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania wychowanka w rodzinie zastępczej, pomoc pieniężna na kontynuację nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla wychowanków, dofinansowanie kosztów uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, wypłata zasiłków dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	59
		01.01.2013r. – 31.12.2013r.	595.062,34 (EFS)	67.465,41 (PCPR Turek)		60	
		01.01.2014r. – 31.12.2014r.	792.055,80 (EFS)	92.960,56 (środki własne PCPR Turek, Gminy Malanów, Kawęczyn, dobra i Brudzew)		67	
	Projekt systemowy pn. „Na jutro pracujemy już dziś – Program na rzecz osób niepełnosprawnych i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu tureckiego” (2014)					Upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej (praca socjalna). Działania o charakterze środowiskowym.	

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

2.	„TU JESTEŚMY” projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	01.08.2012r. – 31.12.2012r.	30.091,54 (MPiPS)	8.054,77 (środki własne PCPR Turek i Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Turku)	Inspirowanie, projektowanie oraz tworzenie i organizowanie partnerstwa, lokalnych projektów i programów w zakresie wsparcia społecznego. Promowanie dobrych praktyk w zakresie funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, integracji społecznej tych osób oraz wsparcia rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.	Warsztaty tematyczne wspierające aktywizację społeczną i zawodową oraz pozwalające nabyć kompetencje umożliwiające pełnienie różnych ról społecznych i osiągnięcie określonej pozycji w społeczności, w której żyją.	20
3.	Program „Aktywny Samorząd”	2012 2013 2014	98.591,65 (PFRON) 179.079,60 (PFRON) 152.631,36 (PFRON)	- - -	Wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.	- zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu, - zakup urządzeń lektorskich i brajlowskich, - zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, - utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, - uzyskanie prawa jazdy kategorii B, - utrzymanie aktywności zawodowej poprzez zapewnienia opieki dla osoby zależnej, - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego	15 62 60

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

						w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich, - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.	
4.	Program Wyrównywania Różnic Między Regionami II	31.12.2013r. – 29.10.2014r.	384.627,56 (PFRON)	498.799,39 (środki własne Gminy Miejskiej Turek, Gminy Dobra, Kawęczyn i Przykona)	Likwidacja barier transportowych. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach oświatowych.	<p><u>Gmina Miejska Turek:</u> Zakup mikrobusu do przewozu niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu miasta na potrzeby Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Turku. Szkoła bez barier – dostosowanie budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Turku dla potrzeb osób niepełnosprawnych (zakup dostawa i montaż windy dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych). Adaptacja toalet dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej nr 4 w Turku.</p> <p><u>Gmina Dobra:</u> Zakup mikrobusu 9 – cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.</p>	68

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

						<p><u>Gmina Przykona:</u> Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych zwanym dalej mikrobusem 9 – cio miejscowym do przewozu osób na wózkach inwalidzkich.</p> <p><u>Gmina Kawęczyn:</u> Likwidacja barier transportowych – uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym Gminy Kawęczyn dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej.</p>	
Realizator: Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” / Środowiskowy Dom Samopomocy w Miłaczewie							
5.	„Razem – Dalej” aktywizacja społeczno – zawodowa dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Miłaczewie	01.09.2010r. – 31.08.2012r.,	364.000,00	-	Aktywizacja społeczno – zawodowa uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Miłaczewie.	Warsztaty florystyczne, informatyczno – komputerowe, obsługi sprzętu biurowego, stolarskie, warsztaty z psychologiem, doradcą zawodowym, zajęcia rehabilitacji ruchowej, transport na zajęcia.	22
6.	Wycieczka integracyjna dla osób niepełnosprawnych	24.09.2012r. – 28.09.2012r.	19.942,20	13.294,80	Poznanie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz poznanie krajobrazu oraz zabytków na terenie Dolnego Śląska.	Wyjazd na wycieczkę krajoznawczą do Kotliny Kłodzkiej.	45
7.	Impreza integracyjna dla środowiska osób niepełnosprawnych – „Lato z przygodą”	31.08.2012r.	8.100,00	5.400,00	Integracja środowisk osób niepełnosprawnych.	Impreza integracyjna na terenie ŚDS Miłaczew połączona z warsztatami artystyczno – plastycznymi o	100

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

						tematyce Letniej, nawiązujące do hasła przewodniego „Lato z przygodą”.	
8.	Rajdy rowerowe	06.07.2012r., 05.07.2013r., 05.09.2014r.	8.499,00	1.505,76	Poznanie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne.	Poznanie zakątków Gminy Malanów.	300
9.	Warsztaty „Nigdy za dużo prób integracji”	10.05.2013r.	2.500,00	401,56	Integracja uczestników ŚDS z dziećmi z Gminnego Przedszkola w Malanowie oraz z Młodzieżą Gimnazjalną.	Integracja dzieci i młodzieży z produktem finalnym, którym był upominek na Dzień Matki.	80
10.	Warsztaty „Pokonać Bariery, Przełamać Stereotypy”	20.08.2013r. – 30.11.2013r	29.998,99	-	Aktywizacja społeczno-zawodowa dla uczestników ŚDS Miłaczew.	Zajęcia warsztatowe krawieckie, artystyczno-plastyczne, informatyczno-komputerowe, zajęcia z psychologiem, doradcą zawodowym.	32
Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Turku							
11.	„Aktywni na rynku pracy” – Projekt systemowy Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych	2012	Całkowite wydatki projektu: 1.460.526,99		Podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych z powiatu tureckiego oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.	2012r. Poradnictwo zawodowe – Indywidualny Plan Działania, staż (121 uczestników), jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (63 uczestników).	52
		2013	Całkowite wydatki projektu: 2.572.885,45			2013r. Poradnictwo zawodowe – Indywidualny Plan Działania, staż (239 uczestników), jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (72 uczestników).	66
		2014	Całkowite wydatki projektu: 3.925.884,61				22

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

						2014r. Poradnictwo zawodowe – Indywidualny Plan Działania, staż (360 uczestników), jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (66 uczestników), pośrednictwo pracy, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (20 uczestników).	
12.	„Junior – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych współfinansowany przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	14.03.2012r. – 31.12.2012r. 01.06.2013r. – 30.11.2013r. 01.06.2014r. – 30.11.2014r.	36.624,46 23.928,80 52.843,74	25.691,61 28.650,65 34.591,32	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.	Staż, prace interwencyjne, szkolenie indywidualne.	9 5 6
Realizator: Centrum Zdrowia Psychicznego w Turku							
13.	„Kryzys – od destrukcji do rozwoju” Specjalistyczne wsparcie dla rodzin w kryzysie życiowym	09.05.2012r. – 10.12.2012r.	15.000,00	4.320,00	Poprawa funkcjonowania rodzin znajdujących się w kryzysie z obszaru miasta Turku i okolicznych miejscowości	Indywidualna pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla członków rodziny dotkniętej kryzysem, w tym także poradnictwo lekarza psychiatry, prawnika i pracownika socjalnego, warsztaty umiejętności rodzicielskich, terapia rodzin, terapia par, mediacja, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia.	22 rodziny, w tym osoby niepełnosprawne
14.	Prowadzenie kompleksowego, specjalistycznego wsparcia dla	06.05.201r. – 20.12.2013r.	11.200,00	2.320,00	Poprawa funkcjonowania rodzin	Indywidualna pomoc psychologiczna, poradnictwo	20 rodzin, w tym osoby

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

	rodzin dotkniętych dysfunkcją i kryzysem				znajdujących się w kryzysie z obszaru miasta Turku i okolicznych miejscowości.	lekarza psychiatry, specjalisty uzależnień, warsztaty umiejętności wychowawczych, terapia rodzin, terapia par, mediacja.	niepełnosprawne
15.	„Przemoc – stop” zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc	01.03.2013r. – 30.09.2013r.	2.500,00	1.450,00	Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie z terenu miasta Turku, które w poczuciu bezradności tkwią w swym koszmarze przez wiele lat nie wiedząc gdzie się zwrócić o pomoc, jak i całym rodzinom dysfunkcyjnym borykającym się z problemem przemocy.	Konsultacje psychologiczne, psychiatryczne, prawne, terapia rodzin, psychoterapia indywidualna dla osób uzależnionych, warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień.	10, rodzin, w tym osoby niepełnosprawne
16.	Imprezowo – Andrzejkowo – Bezalkoholowo – Zdrowe – Spotkanie andrzejkowe dla dzieci z rodzin ubogich oraz osób starszych	25.11.2013r. – 31.12.2013r.	500,00	845,00	Poprawa integracji społecznej międzypokoleniowej, wzmocnienie więzi społecznych, a także promocja zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród mieszkańców miasta Turku w trakcie zabawy andrzejkowej.	Organizacja zabawy andrzejkowej z pogadanką na temat uzależnienia od alkoholu.	20 osób, w tym osoby niepełnosprawne
Realizator: Zespół Placówek Edukacyjno – Wychowawczych w Turku							
17.	Rządowy Program „Radosna Szkoła – pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw”	Bezterminowo	60.000,00	-	Wyposażenie uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej w pomoce dydaktyczne niezbędne do rozwijania zainteresowań, uzdolnień uczniów	Uczniowie na bieżąco korzystają z pomocy dydaktycznych otrzymanych w ramach programu.	20

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

					z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, do czynnego wyciecznika.		
18.	Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez indywidualizację procesu nauczania w klasach I – III Szkoły Podstawowej Specjalnej	Rok szkolny 2012 / 2013	39.000,00	-	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez pomoc w nauce uczniom mającym problemy z powodu dysfunkcji intelektualnych oraz zaniedbań środowiskowych.	Zajęcia terapeutyczne z arteterapii, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji społecznej, zajęcia logopedyczne z zaburzeniami rozwoju mowy, zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych.	9
Realizator: Gmina Miejska Turek							
19.	Zakup mikrobusu do przewozu niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu miasta na potrzeby Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli w Turku” w ramach obszaru D Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami II	25.09.2014r. – 29.10.2014r.	64.000,00	64.900,00	Likwidacja barier transportowych.	Zakup mikrobusu dostosowanego do przewozu niepełnosprawnych dzieci i młodzieży z terenu miasta Turku	18, w tym 3 osoby na wózkach inwalidzkich
20.	Szkoła bez barier – dostosowanie budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Turku dla potrzeb osób niepełnosprawnych” w ramach obszaru B Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami II	07.10.2014r. – 22.10.2014r.	51.126,10	106.086,68	Likwidacja barier architektonicznych w placówce oświatowej.	Zakup dostawa i montaż windy dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.	6

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

21.	Adaptacja toalet dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Szkole Podstawowej Nr 4 w Turku” w ramach obszaru B Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami II	27.07.2014r. – 09.10.2014r.	59.983,16	89.974,73	Likwidacja barier architektonicznych w placówce oświatowej.	Zakup i montaż wyposażenia toalet.	6
Realizator: Gmina Małanów / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małanowie							
22.	Wystarczy chcieć – aktywizacja społeczno – zawodowa na terenie gmin powiatu tureckiego	2012 – 2013	2.213.495,03	345.274,68	Wzrost aktywności społeczno – zawodowej osób korzystających z pomocy społecznej.	Kursy i szkolenia, które pozwoliły na podniesienie kwalifikacji zawodowych, warsztaty psychologiczne oraz terapia psychospołeczna, wyjazdy integracyjne o charakterze integracyjno – edukacyjnym.	24
Realizator: Gmina Tuliszków							
23.	Utworzenie grupy integracyjnej „Przedszkolaki Górą”	2011 – 2013	Brak danych	Brak danych	Integracja dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi.	Brak danych	2
Realizator: Gmina Dobra							
24.	Zakup samochodu osobowego 9 – cio miejscowego, przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych, w szczególności na wózkach inwalidzkich, na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Żeronicach w ramach obszaru D PWRMR II	31.12.2013r. – 31.10.2014r.	65.762,02	68 237,98	Likwidacja barier transportowych.	Zakup mikrobusu 9 – cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.	25
Realizator: Gmina Kawęczyn / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kawęczynie							
25.	Nasze dzieci – nasza przyszłość	01.07.2012r. – 30.08.2014r.	163.703,80	-	Rozwinięcie procesu kształcenia, wychowania i opieki w 4 szkołach Gminy Kawęczyn.	Program wyrównawczy, program dla dzieci uzdolnionych, program osobisty asystent dla dzieci niepełnosprawnych, program doradztwa zawodowego.	8

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2025

26.	Likwidacja barier transportowych – uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym Gminy Kawęczyn dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej w ramach obszaru D PWRMR II	02.10.2014r. – 30.03.2015r.	64.000,00	73.800,00	Likwidacja barier transportowych.	Zakup mikrobusu 9 – cio miejscowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych.	8
Realizator: Gmina Przykona							
27.	Zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych zwanym dalej mikrobusem 9 miejscowym do przewozu osób na wózkach inwalidzkich w ramach obszaru D PWRMR II	01.01.2014r. – 30.03.2015r.	64.000,00	95.800,00	Likwidacja barier transportowych.	Zakup mikrobusu 9 – cio miejscowego	5

VII. CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Tureckim na lata 2016 – 2015 integruje działania na rzecz osób niepełnosprawnych pochodzące z różnych obszarów. Takie podejście metodologiczne przy konstruowaniu Programu ma uzasadnienie merytoryczne w fundamentalnej zasadzie integracji społecznej niepełnosprawnych. Należy dążyć do tego, aby poszczególne problemy niepełnosprawnych były traktowane jako integralne części szerokiego spojrzenia na te problemy w odniesieniu do wszystkich mieszkańców powiatu, wśród których są też niepełnosprawni. Takie integrujące, horyzontalne podejście reprezentuje niniejszy Program. Ma to odzwierciedlenie w misji przyjętej w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Tureckiego.

Celem ogólnym Programu jest tworzenie warunków do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienie im warunków do rozwoju we wszystkich sferach życia. Do tak sformułowanego celu ogólnego opracowane następujące cele szczegółowe:

- 1) Podnoszenie świadomości społecznej z zakresu praw osób niepełnosprawnych.
- 2) Rozwijanie form rehabilitacji społecznej.
- 3) Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej.
- 4) Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
- 5) Rozwój opieki i poprawienie standardu w placówkach instytucjonalnych.

Do każdego celu szczegółowego opisane zostały kierunki działań przedstawione poniżej:

Cel szczegółowy 1: Podnoszenie świadomości społecznej z zakresu praw osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań:

1. Poradnictwo z zakresu praw przysługujących osobom niepełnosprawnym.
2. Upowszechnianie informacji o prawach osób niepełnosprawnych.
3. Szkolenia dla osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi.

Podmioty odpowiedzialne: Powiat Turecki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, gminy, terenowe ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Turku, środowiskowe domy samopomocy.

Cel szczegółowy 2: Rozwijanie form rehabilitacji społecznej.

Kierunki działań:

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
3. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
4. Finansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej oraz pokrywanie kosztów rehabilitacji osób niepełnosprawnych będących uczestnikami warsztatów.
5. Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Podmioty odpowiedzialne: Powiat Turecki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Turku i Paprotni, organizacje pozarządowe.

Cel szczegółowy 3: Rozwijanie form rehabilitacji zawodowej.

Kierunki działań:

1. Promowanie zatrudnienia osób na otwartym rynku pracy.
2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych poprzez realizowanie podstawowych usług i instrumentów rynku pracy.
3. Przeznaczenie środków na podjęcie przez osobę niepełnosprawną działalności gospodarczej, rozlicznej albo na wniesienie wkładu własnego do spółdzielni socjalnej.
4. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.
5. Zwrot kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych.
6. Podejmowanie działań służących tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i większych możliwości ich zatrudnienia.
7. Podejmowanie działań służących rozwijaniu i promocji form współpracy pomiędzy pracodawcami, organizacjami pozarządowymi, samorządem lokalnym, zwiększające możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Podmioty odpowiedzialne: Powiat Turecki, Powiatowy Urząd Pracy w Turku, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, gminy, organizacje pozarządowe.

Cel szczegółowy 4: Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.

Kierunki działań:

1. Inicjowanie i realizacja programów z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

2. Podejmowanie innych działań na rzecz stworzenia możliwości aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu lokalnej społeczności.
3. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym (w szczególności poruszającym się na wózkach inwalidzkich) pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez rozwijanie właściwych dla nich form transportu, likwidowanie barier architektonicznych i w komunikowaniu się.
4. Dalszy rozwój bazy wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych.

Podmioty odpowiedzialne: Powiat Turecki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, Powiatowy Urząd Pracy w Turku, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Pracy Polityki Społecznej, gminy, terenowe ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe.

Cel szczegółowy 5: Rozwój opieki i poprawienie standardu w placówkach instytucjonalnych.

Kierunki działań:

1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
2. Systematyczne podnoszenie jakości usług w domach pomocy społecznej.
3. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym.
4. Promowanie środowiskowych form wsparcia, w tym klubów, dziennych domów pomocy i grup samopomocowych.

Podmioty odpowiedzialne: Powiat Turecki, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku, gminy, Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie, środowiskowe domy samopomocy (Turek – powiatowy i miejski, Młodzianów, Żeronice, Miłaczew), organizacje pozarządowe, centrum wolontariatu.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu będą:

1. Powiat Turecki / Starostwo Powiatowe w Turku (wydziały),
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku,
3. Powiatowy Urząd Pracy w Turku,
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Turku,
5. Dom Pomocy Społecznej w Skęczniewie,
6. Środowiskowy Dom Samopomocy w Turku, ul. Poduchowne 1,
7. Środowiskowy Dom Samopomocy w Turku, ul. Matejki 1,
8. Środowiskowy Dom Samopomocy w Miłaczewie,
9. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żeronicach,
10. Środowiskowy Dom Samopomocy w Młodzianowie,
11. Warsztat Terapii Zajęciowej w Turku,

12. Gmina Miejska Turek / Urząd Miejski w Turku / Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku,
13. Gmina Turek / Urząd Gminy w Turku / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku,
14. Gmina Brudzew / Urząd Gminy w Brudzewie / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzewie,
15. Gmina Tuliszków / Urząd Miasta i Gminy Tuliszków / Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuliszkowie
16. Gmina Dobra / Urząd Miejski w Dobrej / Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej,
17. Gmina Kawęczyn / Urząd Gminy Kawęczyn / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kawęczynie,
18. Gmina Przykona / Urząd Gminy Przykona / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przykonie,
19. Gmina Malanów / Urząd Gminy w Malanowie / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malanowie,
20. Gmina Władysławów / Urząd Gminy we Władysławowie / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Władysławowie,
21. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Koninie,
22. Placówki oświatowe,
23. Organizacje pozarządowe,
24. Przychodnie, zakłady opieki zdrowotnej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań i działań określonych w niniejszym Programie będą środki pochodzące z:

1. budżetu samorządów: powiatu tureckiego i gminnych,
2. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
3. budżetu administracji rządowej i Województwa Wielkopolskiego,
4. Funduszu Pracy,
5. funduszy europejskich.

X. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja zapisów programu polegać będą na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. W tym celu zbierane będą informacje na temat zrealizowanych zadań i działań przez podmioty zaangażowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku. Roczne sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane Radzie Powiatu tureckiego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Turku i będzie integralną częścią rocznego sprawozdania PCPR w Turku.

XI. PODSUMOWANIE.

Program określa kierunkowy plan działania na lata 2016 - 2025. Realizacja tego Programu przyniesie korzyści nie tylko osobom niepełnosprawnym, ale także całej społeczności Powiatu Tureckiego. Wszystkie działania określone w Programie będą podejmowane i realizowane na zasadzie dialogu i współpracy z instytucjami, urzędami i organizacjami działającymi i wspierającymi osoby niepełnosprawne oraz ich najbliższe otoczenie.

Niniejszy Program został opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Turku na podstawie informacji zebranych z gmin i ośrodków pomocy społecznej, ośrodków wsparcia dziennego, jednostek organizacyjnych, organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze wsparcia osób niepełnosprawnych i ich najbliższego otoczenia.